

گوشه‌هایی از فساد سلاطین عثمانی

گردآورنده و نویسنده:

شکرالله حاجی‌مسگرلی

انتشارات اخوان خراسانی

سرشناسه: حاجی رسولی، شکرالله، ۱۳۲۹ -
 عنوان و نام پدیدآور: گوشه‌ای از فساد سلاطین عثمانی / گردآورنده و نویسنده شکرالله حاجی رسولی.
 مشخصات نشر: تهران، اخوان خراسانی، ۱۳۹۶.
 مشخصات ظاهری: ۱۴۰ ص. مصور
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۵۴-۰۴-۵
 وضعیت فهرست نویسی: فیفا
 یادداشت: کتابنامه
 موضوع: ترکیه - تاریخ - امپراتوری عثمانی، ۱۲۸۸-۱۹۱۸ م.
 موضوع: Turkey_History_Ottoman Empire, 128۸-191۸ م.
 موضوع: آثار ترک، کمال، ۱۸۸۱-۱۹۳۸ م.
 موضوع: Atatürk, Kemal
 موضوع: دربار و دیوان - ترکیه - آداب و رسوم و زندگی اجتماعی
 موضوع: Courts and courtiers_Turkey_Social life and customs
 موضوع: سربان‌ها - ترکیه - سرگذشتنامه
 موضوع: Sultans - Biography
 موضوع: ترکیه - دیوان و دربار
 موضوع: Turkey_Court and courtiers
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ ۲۴۹ ۲۴۸۶
 رده بندی دیویی: ۱۵/۱۰۵۶
 شماره کتابشناسی ملی: ۱۰۴۲۸۹۳

انتشارات اخوان خراسانی

نام کتاب: گوشه‌هایی از فساد سلاطین عثمانی
 گرد آورنده و نویسنده: شکر الله حاجی رسولی
 تنظیم کننده: محمدعلی اخوان
 ویراستار و صفحه آرا: مینا اخوان
 نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۷
 تعداد صفحه: ۱۴۰
 چاپ و صحافی: محدث
 تیراژ: ۳۰۰ جلد
 قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۵۴-۰۴-۵ - 978-600-7154-04-5

آدرس: جنت آباد شمالی، کوروش شرقی، شهید محمدی، پلاک ۱۵، تلفن: ۴۴۸۱۰۹۴۵، همراه: ۰۹۳۵۲۵۲۵۴۸۰
 کلیه حقوق متعلق به ناشر می‌باشد.

فهرست مطالب

- مقدمه ۹
- قسمت اول: گوشه‌هایی از جنایات، آدم‌کشی‌ها و وحشی‌گری‌های سلاطین عثمانی ۱۱
- قسمت دوم: آثار استانی و ابنیه و کاخ‌ها ۱۰۹
- خاتمه: ۱۳۲
- فهرست منابع: ۱۳۳
- تصاویر ۱۳۴

مقدمه

وقایعی که در طول قرون متمادی در جهان اتفاق می‌افتند، بن مایه‌ی سرگذشت و تاریخ گذشتگان را تشکیل می‌دهند. این وقایع یکنواخت و در یک جهت نیستند، بلکه ریز و درشت، تلخ و شیرین یا آموزنده و پنددهنده هستند. عوامل این وقایع نیز گوناگون‌اند و انواع مختلف دارند و در طول زمان دستخوش تغییرات و دگرگونی‌هایی قرار می‌گیرند.

افرادی که وقایع را می‌نگارند نیز هر کدام قسمتی از آنها را بسته به ذوق و سلیقه و مدارحی که در اختیار دارند به نگارش در می‌آورند؛ اغلب دانه درشت‌ها در تاریخ ثبت می‌شوند و سیرج خودنمایی می‌کنند و در مرحله اول جلوی دید قرار می‌گیرند، در حالی که از ریز وقایع کمتر علائمی در دست است. چه بسا وقایعی که در پشت پرده بوده‌اند و از قلم افتاده‌اند و یا اهمیتی به آنها داده نشده و یا به اقتضای مصلحت و مسائل اجتماعی - سیاسی - اقتصادی و مذهبی به آنها پرداخته نشده است.

از جمله وقایع جهان، تاریخ دولت‌ها، ملت‌ها، امپراتوران و حکومت‌هایی است که اهم تاریخ را نشان می‌دهند، آن هم وقایع مهم و برجسته با مآرک و مستندات بجایمانده از آنها و چه بسا حوادث پشت پرده و داخل جامعه‌ی خودی که نگاشته نشده؛ مثلاً یک امپراتوری به نام حوادث مهم و درشت آن مشهور و معروف شده است، در صورتی که در داخل زندگی حکام و اندرون امپراتوری آنها حوادث دیگری وجود داشته که مورد توجه قرار نگرفته‌اند.

به عنوان مثال امپراتوری عثمانی که در دوران فشار دشمنان اسلام و حملات گوناگون از شرق و غرب برای نابود کردن و اضمحلال حکومت‌های اسلامی، تنها امپراتوری‌ای است که در برابر آنها مقاومت کرده و حکومت خود را به ادعای

خلافت مذهبی - اسلامی از شرق و غرب توسعه داده است. در غرب، با استیلا بر مناطقی مانند مجارستان، رومانی، یونان، اتریش تا رود دانوب... و جنوب بالکان و از جنوب تا کشور مصر آن را سیفالاسلام نامیدند و در شرق، با فتح قسطنطنیه - پایتخت روم شرقی - توسط سلطان محمد دوم پیش رفت. (نامبر... به خاطر این تصرف، به لقب «فاتح» مفتخر گردید) و بیرق عثمانی در ایتالیا بر فراز قصر «استرانتوا» برافراشته شد. در ایران، کردستان و دیاربکر را گرفت و در عربستان حرمین شریفین را به خاک خود ضمیمه کرد. از آن به بعد خلفای عثمانی با «مؤمنین» نامیدند. آثار باقی مانده از آنها بیانگر این وضعیت و گواه بر این امر اند.

اما از آنجایی که «سکه در رو د...» «فواره چون بلند شود، سرنگون شود» و یا «إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَآكْفِرٌ» (سوره لق، آیات ۶ و ۷؛ انسان وقتی خود را بی‌نیاز ببیند، طغیان می‌کند) با دراز بردن پا از گلیم خود و پا گذاشتن روی اصول انسانی و مذهبی که خود را رهبر آن می‌دانستند، در اندرون نیز اعمالی را مرتکب شده‌اند که شایسته چنین عناوینی نیست. آنان برای بقای خود و حفظ مقام امپراتوری در نسل خود به برادرکشی و حتی فرزندکشی دست یازیده‌اند، و چه بسا افراد میهن‌پرست و مفید برای جامعه را از پیش رو برداشته‌اند و سر آخر دودمان خود را به دست خود به نابودی کشاندند.

در مورد فراز و نشیب امپراتوری عثمانی کتاب‌های زیادی نوشته‌اند، ولی از حوادث اندرونی کمتر گفته شده است که اینک یک نمونه از آنها را تحت نام «گوشه‌هایی از فساد سلاطین عثمانی» تقدیم خوانندگان گرامی می‌نماییم.